GODZIENNA

Nr 35. ROK 1832. WTOREK 7. LUTEGO.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po południ: w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna........złp: 12.
Miesięczna....... 4, 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donie: od wier: g. 15.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina	Barometr na O° $_0$.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 9. 525	† 0. 8	-- 4,0	wschodni mocny	pochmurno	mgła
6. 12	„ 8. 949	1. 4	3,0	pół.wschodni mocny	„ „	mgła
3	„ 8. 264	1. 2	4,3	„ sredni	„ „	mgła
9	„ 7. 659	† 1. 7	-- 3.5	„ mocny	„ „	

Część Urzędowa.

TAXA ŻYWNOŚCI NA MIESIC STYCZEN 1832 ROKU.	WAGA F.	WAGA Łót:
CHLEB.		
Bułka z nayprzednieyszéy mąki pszennéy za groszy 2. ma ważyć..................	...	15
Bułka z nayprzednieyszéy mąki pszennéy za grosz 1. ma ważyć..................	...	7½
Chleb przenny z piękn. mąki za g. 6. ma ważyć	1	17
deto deto deto 12. deto	5	2
deto żytny z czystéy deto 6. deto	1	29
deto deto deto 12. deto	3	27
deto żytny przerabiany za g. 6. deto	2	26
deto deto deto 12. deto	5	20
deto promnicki z czystéy mąki za złoty 1. ma ważyć..................	9	20
deto promnicki przerabiany za złoty 1. ma ważyć..................	...	...
Chleba promnickiego z czystey mąki żytnéy funt jeden ....groszy 3. 1/8.	...	...
deto promnic: przerabianego z mąki żytnéy funt jeden...............groszy	...	...
	TAXA zł:	**TAXA gr:**
MĄKA.		
Mąki pszennéy nayprzed: miarka 8. kwartowa	1	10½
deto żytney deto deto deto	...	27
PIWO.		
Piwa dubeltowego garniec, trzymający 18. stop: Magiera	...	16
Piwa białego flaszowego garniec trzymający 12. stop: Magiera..................	...	8
MIĘSO.		
Mięsa wołowego dobrego funt..................	...	7½
Cielęciny dobrey funt..................	...	7
Szkopowiny dobréy funt..................	...	......
Wieprzowiny ze słoniną i skórą funt	...	8
deto zwanéy schab funt..................	...	5½
Słoniny świeżey funt	...	15½
Polędwicy wołowey funt jenen	...	10
SÓL.		
Soli grubo tłuczonéy kwarta jedna..........	...	16
deto miałko deto deto	...	13
Za jeden funt soli wagi polskie	...	6

OSTRZEŻENIE.

Maystrowie piekarscy, numer swóy na chlebie kłaść powinni, a razem wystrzegać się, aby stęchłey, ani zrosłey mąki do pieczenia bułek i chleba pod żadnym pozorem niebrali, lecz takowe bułki oraz chleb, z mąki naylepszey wypiekali, chleb zaś z mąki żytney w gatunkach taxą niniey szą objętych jak naypięknieyszy, ku sprzedarzy Publicznej wystawiali, z tym wyraźnym warunkiem: że wszelki rodzay chleba niezgodny z taryffą, to jest podług odmienney wagi i ceny, jako wyżey wyrażono, sprzedawany; natychmiast skonfiskowany będzie i arbitralność takowa maystrów piekarskich przykładnie ukaraną zostanie.

Maystrowie rzezi cechowi, tudzież inni rzeźnicy, niepowinni bydła rogatego, lub inney trzody chorowitey, lub cieląt, które naymniey czterdzieści funtów mięsa nieważą, na rzeź ku sprzedaży bić; niemniey wydymanie cielęciny lub baraniny zakazuje się rzeźnikom, tudzież aby podrobów jakiemi są: głowa, nogi i t. p. które zosobna rzeźnikom porachowane są, na dokładki do mięsa niedorzucali, pod karą policyjną i konfiskatą.

Wzywa się Publiczność, aby w każdém pokrzywdzeniu, z nieczynienia zadosyć taxie ninieyszéy doznanem, do Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi lub Dyrekcyi Policyi, albo do Kommissarza Targowego udawała się, zapewniając, że każdy piekarz, rzeźnik, mącznik, szynkarz i tym podobni żywnością handlujący, o dopuszczenie oszukaństwa przekonani, kara podług wykroczenia, a mianowicie: konfiskatą, karą pieniężną, lub aresztem, albo nakoniec utratą professyi, niezawodnie ukarani zostaną.

Z WYDZIAŁU SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Część Nieurzędowa.

POLSKA.

WARSZAWA 30 Stycznia.

— W przyszłę niedzielę w teatrze narodowym i odświeżonych salach redutowych, dana będzie tego Karnawału pierwsza maskarada, to jest widowisko sceniczne połączone z redutą. — Wolno znaydować się w maskach lub bez nich.

— Na targach Warszawskich i Pragskich do dnia 22 Stycznia 1832 r. płacono żyta korzec od zlp. 18 gr. 15 do zł. 22 gr 15, Przenicy od 25 do 33, grochu polnego od 26 do 28, cukrowego od 24 do 36, Fasol od 34 do 40; jęczmienia od 19 do 24, owsa od 14 do 15; mąki przenney ordynaryney od 39 do 46, żytney pytlowey od 30 do 35, razowey od 26 do 28, gryczaney od 32 do 36; kaszy jaglaney od 38 do 50, gryczaney zwyczayney od 32 do 40, gryczaney drobney od 50 do 70, jęczmienney perłowey od 80 do 94, jęczmienordynaryjney od 20 do 32; słomy centnar od 2 do 5, siana centnar od 6 do 7; sążeń drzewa sosnowego od 30 do 36; wół dobry od dukatów 16 do 20, średni od 12 do 15, lichy od 8 do 11; ciele od zł. 20 do 54, wieprz od 28 do 144.

AUSTRYA.

WIEDEŃ 17 Stycznia.

— N. Pan naywyższym własnoręcznym listem swoim z d. 23 z. m. mianować raczył na mieysce zmarłego jenerała jazdy barona Siegenthal, feldmarszałka-lejtnanta i dowodzącego jenerała w Galicyi Ignacego hrabię Herdegg, wice-prezydentem nadworney rady wojenney; jenerała jazdy i dowodzącego jenerała w królestwie-Weneckiem, Ignacego barona Lederer, jenerałem dowodzącym w Galicyi; a jenerała jazdy i kommendanta twierdzy Ołomuńca, Józefa hrabię Radeckiego, jenerałem dowodzącym w królestwie Lombardzko-Weneckiem; — w reszcie JCK.Mość naywyższém postanowieniem z d. 30 t. m. posunąć raczył nąjłaskawiey jenerałów feldmarszałków. Józefa barona Kutschera, swojego jenerała feldzeugmejstra Jana hrabię Herdegg, wiceprezydenta nadworney rady wojenney, na jenerałów jazdy.

BELGIJE

BRUXELLA 19 Stycznia.

W sekcyach izby reprezentantów wydatki listy cywilney były przedmiotem narady; zdania dzieliły się między 1 mil. 200,000 złh. i 1 mil. 500,000 złh.

— Z fabryki leodyjskiey przywieziono w tych dniach 1,200 karabinów do tuteyszego arsenału.

— Między stolicą jako główną kwaterą armii, a granicą, urządzono w pewnych odległościach konne stóyki.

— W Bruxelli miano już odebrać 55ty protokuł.

— Dwie warownie belgiyskie, na których zniesienie niechce zezwolić ministerium francuzkie, są Philippeville i Marienburg.

— Bytność jenerała Niellon jak się zdaje, miała jedynie na celu uzyskanie stósownych instrukcyi przy teraźnieyszych naglących okolicznościach w Gandawie. Jeden z dzienników gandawskich, bardzo oburzony o zapieczętowanie prass tamteyszego dziennika *Messager* i aresztowanie redaktora pisma tego Pana Stevens powiada, że ministrowie nasi działając raczey podstępnie niż statystycznie, kazali to uskutecznić przez jenerała cudzoziemca, (Niellon jest Francuz,) aby go póżniey za to mogli w przypadku potrzeby naganić.

— Przybył tu wczoray jenerał Niellon i po krótkiey rozmowie z ministrem woyny, udał się napowrót zeszłey nocy do Gandawy.

— Tuteyszy dzienniki donoszą: »Kommendant Mastrychtu kazał opieczętować dom pana Destouvelles, wice-prezesa izby reprezentantów, i postawić wartę przed drzwiami. — Mówią że to ma bydź pomszczenie się za zabrane przez Belgijczyków wozy z żywnościa przy Hasselt.

GANDAWA 13 Stycznia.

— Wczoray po południu dał król posłuchanie wszystkim władzom, i długo rozmawiał z deputacyą trybunału handlowego i izby handlowey. O godzinie 5 wieczorem przybył jenerał Belliard, i zaraz udał się do króla. W godzinę potem pojechał król na obiad dany w ratuszu, a następnie zaszczycił obecnością swoją teatr, gdzie przyjęto go radosnemi okrzykami. Rzęsisty deszcz przeszkodził illuminacyi. Około północy muzyka gwardyi obywatelskiey grała królowi serenadę. —

Dziś w południe rozdał monarcha chorągwie kilku pułkom.

— Wczoray po południu oglądał król dom zarobkowy, dom poprawy, lazaret woyskowy i fabrykę Pana Clas do Cock. Po obiedzie w pałacu rządowym, udał się na ucztę do ratusza, gdzie bawił przeszło 3 godziny. Dziś zwiedził znowu monarcha kilka publicznych instytutów, a między innemi ogród botaniczny, muzeum i instytut głuchoniemych, a o godzinie 6 wieczorem wyjechał na powrót do Bruxelli.

FRANCYA

PARYŻ 24 Stycznia.

— *Izba deputowanych.* Posiedzenie z d. 16 stycznia. Na początku tego posiedzenia przyjętych zostało, 235 głosami przeciw 2, piętnaście projektów do prawa, któremi upoważniono tyleż departamentów do rozpisania nadzwyczaynych podatków dla zatrudnienia klassy pracujący. Z porządku dziennego wzięła izba następnie pod dyskussyą własny swój budżet, który wraz z przyznanemi dodatkami wynosi 565,000 franków. Gdy więc cały etat wydatków przyjęty został, rozpoczął P. Thouvenel dyskussyą nad budżetem na r. 1832. Nadmienił on szczególniey, że jeżeli wydatki niebędą znacznie zmnieyszone, głosowałby za odrzuceniem budżetu.—P. Andry Puyreveau w wniosku popartym wielu dowodami, zwracał uwagę na rozmaite oszczędności, które wraz z funduszami amortyzacyjnemi obliczył na 500 milionów. Pan Pagès mniemał, że to jest gorzka ironija, iż kommissya w budżecie wynoszącym miliard projektowała oszczędność tylko 10 milionów. »Niewiem, rzekł on, czyli stoimy tak, iż albo wielkie oszczędności robić musiemy, albo rzucać się na wszelkie niebezpieczeństwa.— Dla tego też spodziewam się, że prawdziwi przyjaciele swobód i prawego porządku poniosą wszelkie ofiary, jakich okoliczności niezbędnie wymagają. Stoimy jeszcze w porcie i możemy uniknąć burzy; lepiey jest zatrzymać niejaką część korzyści pokoju, a niżeli wystawiać wszystko na los przerażającey walki rewolucyjney. Nadzwyczayne wydatki na rok bieżący ustanowiono na 141,000000 zwyczayne na 956,000,000. Od czasu przedłożenia budżetu, przyznaliśmy już przeszło 24,000,000 na dodatki, ministrowie zaś wymagają ich jeszcze 50 milionów. Przeznaczyliśmy dla króla 12 milionów, dla xięcia następcy tronu milion, cały budżet wynosi 1,184 milionów. Do tego dodaymy 80 milionów jako pozostały fundusz na wynagrodzenie wychodniów, 50 milionów ze sprzedaży lasów i 300 milionów, do których wydatków w biletach skarbowych upoważniliśmy ministrów; a wykaże się, iż tu idzie o summę 1,614 milionów. Po tym rozbiorze, który wzbudził żywe wrażenie, czynił mówca ogólne uwagi nad otworzeniem pożyczki, przyczém wyraził swe zdanie, że stopa procentu niepowinna bydź nigdy zniżoną ani fundusz amortyzacyjny zmnieyszanym. Jako środek powiększenia dochodu, bez nowego obciążenia podatkujących, przedstawił P. Pagès: 1) aby przy braniu spadków równie i od papierów krajowych, jak od każdey inney ruchomey i nieruchomey pozostałości, pewne procenta na skarb były pobierane; 2) ażeby obrachunki przy sprzedaży renty przez ajentów wexlarskich, przy tuteyszey giełdzie robione były na papierze stemplowym; 3) ażeby pensye emerytalne wynoszące ogółem 85 milionów fr. zmnieyszyć o 5 milionów przez potrącenie od wszystkich pensyj przenoszących 1200 fr. Następnie zaczął mówca o wydatkach; sądził iż w ministeryum sprawiedliwości zayjśćby ich mogła oszczędność o 3 miliony, w wydziale zaś spraw zewnętrznych o 5 milionów, o takąż summę w ministerium oświecenia publicznego; 6 milionów mogłoby pozostać w ministerium spraw wewnętrznych, i prawie 11 milionów z ministerium woyny. Równa tey ostatniey oszczędność, podług mniemania mówcy, nastąpićby mogła w ministerium marynarki, oraz 16 milionów w ministerium skarbu. Tym sposobem ogólna oszczędność wyniosłaby 57 milionów. Dnia następnego miała bydź dyskussya daley prowadzoną.

ANGLIA

LONDYN 21 Stycznia.

— Dziennik *Atlas* powiada: »Mające nastąpić na nowo zgromadzenie parlamentu wzbudza większa ciekawość niżeli obawę. Znudzono się już rozprawami o bilu reformy, a z niecierpliwością jest oczekiwane ustanowienie stałey zasady, podług którey ma bydź kierowana nasza reprezentacya. Rozbiór tego

środka w komitecie, może wprawdzie izbę zająć przez kilka nocy, lecz po za izbą może to sprawić bardzo małe tylko wrażenie; prawdę mówiąc walka ogranicza się na tych, którzy chcą usunąć miasteczka, i tych którzy je chcą zatrzymać. Sam bil, równie jak jego przeciwnicy, nie proponują żadnego pewnego prawidła. Jest to kość, o którą toczy się walka, a uwaga publiczna zwraca się bardziey na kość, niżeli na tych co o nię walczą. — Reforma wreście nie jest jedyną ważną kwestyą ktorey oczekujemy. Własność kościelna, stanowić będzie odznaczający się rys w rozprawach izb obudwóch. Lud na przedmiot ten zapatrywać się będzie jako na nayważnieyszy, obok odrodzenia instytucyj wyborów. W Irlandyi już dziewięć dziesiątych ludności, odrzuciło bil Pana Stanley, nie zdaje się nawet, aby lud kraju tego przyjął kiedykolwiek chętnie zasadę, któraby nadawała władzę obrończą duchowieństwu. Po dziesięcinie ciągła nędza w Irlandyi zaymuje uwagę. Przedmiot ten narzucony będzie parlamentowi, na nowo będzie roztrzygniono że coś stać się powinno, lecz czem bydź powinno to coś, długo jeszcze niebędzie ustanowione. Trzech ludzi praktycznych, mogłoby ułożyć skuteteczny system zaradczy; lecz massa tych, którzy sobie nadają pozór jakoby ich przedmiot ten interessował, zawsze się przyczynią do przedłużenia zamieszania. Tłum zawsze porusza się wolno, gdyż jeden drugiemu przeszkadza wpostępie. Człowiek pojedynczy nierównie prędzey postępuje. Porównanie to, da się bardzo dobrze zastósować do prac umysłowych.

— Dzień 20 przeznaczony jest do stracenia osądzonych już burzycielów i podpalaczów brystolskich. Wszyscy jednakże starają się tu o ułaskawienie tych nieszczęśliwych. Prośba do tronu liczy już przeszło 5,000 podpisów. Dway brystolscy członkowie parlamentu, otrzymali zlecenie, wstawienia się za osądzonymi, i również Kwakrowie tuteysi zbierają wszelkie okoliczności, mogące posłużyć do złagodzenia wyroku.

PORTUGALIA

LIZBONA 4 Styeznia.

— Gdy w dzień nowego roku nieprzyjmowano nikogo u dworu, rozeszła się wieść po stolicy, że Don Miguel bliskim jest skonania. Uwiadomiony o tém xże, chcąc ukarać oczywiste kłamstwo, dosiadł nazajutrz konia mimo sił zbyt jeszcze osłabionych i otoczony świetnym orszakiem sztabu głównego, przybył z Queluz do Lizbony, i z znaydującem się gdzie woyskiem robił obroty wojenne. O godzinie 2 z południa, niemogąc ich daley prowadzić, powrócił do Queluz. Jakkolwiek Don Miguel zawiadomiony jest przez agentów swoich w Francyi i Anglii, że przed nachodzącą wiosną, niebędzie przeciw niemu rozpoczęta wyprawa; takie jednakże przedsiębrane są środki zaradcze, jak gdyby eskadra nieprzyjacielska stała już pod Lizboną. Jenerał major Franco de Castro mianowany jest inspektorem fortyfikacyj i bateryj prawego brzegu Tagu, oraz pobrzeża od Belem aż do Cascaes. Nadzór fortyfikacyj po lewym brzegu rzeki i ponad pobrzeża od Almada do Kap Spichel poruczono pułkownikowi artyllery Guimaraes de Trietas. Wiele portugalskich okrętów wojennych wypłynęło z Tagu celem krążenia po pobrzeżu; między niemi znaydują się korwety Cihele, Królewna, Infantka Donna Izabella i inne.

NIDERLANDY.

HAGA 20 Stycznia.

— Minister skarbu odezwą z d. 18 b. m. zawiadamia tych, którzy należyć chcą do dobrowolney pożyczki 138 milionów, o wielu ułatwiających postanowieniach; między innemi wyraża: 1) iż wolno im jest summę na ten cel przeznaczoną podzielić i przekazać w różne mieysca, 2) iż wypłata pierwszey części odwleczeną bydź może naypóźniey do d. 29. Lutego r. b. w tym jednakże razie procent liczyć się będzie od 1 Lutego, 3) że w Amsterdamie wypłaty gotowizną uskuteczniać się mogą i za pokwitowaniami banku niderlandzkiego, które to pokwitowania ważność swoją co do dalszego ich prezentowania, zachowają tylko do dni ośmiu.

— Rozporządzeniem ministeryalnem polecony został rozmaitym rządcom prowincyj, o ile się to zgadza z postanowieniem królewskiem z d. 30 Maja, nadzór kontrollerów szkólnych we wszystkich szkołach elementarnych i d. których tamci odwiedzać mają w różnych czasach.